

Teema	Luokka	Toimenpide	Tärkeimmiksi valitut toimenpiteet	Vastuutaho	Yhteistyötahot	Vuoden 2020 toimet	Edistymä
LIIKENNE	L1 Edistetään ajoneuvoliikenteen hinnoittelun käyttöönottoa	L1.1. Selvitetään ajoneuvoliikenteen hinnoittelun teknistoiminnallisia mahdollisuuksia, hallinnollisia ja lainsäädännöllisiä kysymyksiä sekä päätöksentekomallia		HSL	Maka, Kanslia, Palu/Ympa	Syksyllä 2020 allekirjoitettiin Helsingin seudun kuntien ja valtion välinen MAL 2020–2031-sopimus. Sopimuksessa mm. valtio sitoutui Vihtintien pikaraitiotien rahoitukseen osallistumiseen. HSL:ssä on lisätty ajoneuvoliikenteen hinnoittelun suunnitteluvalmiutta toteuttamalla vuoden 2020 aikana kolme esiselvitystä (teknistoiminnallinen, hallinnollinen ja palvelumuotoilu). Lainsäädännön valmistelu ei ole valtion toimesta edistynyt, eikä varsinaista järjestelmän suunnittelua ole siksi voitu lähteä toteuttamaan.	
LIIKENNE	L1 Edistetään ajoneuvoliikenteen hinnoittelun käyttöönottoa	L1.2. Edistetään ilmanlaatuiperustein päätöksentekoa ajoneuvoliikenteen hinnoittelun käyttöönotosta.	X	Palu/Ympa	Maka	Ajoneuvoliikenteen hinnoittelun positiivisia ilmanlaatuvaikutuksia on tuotu esiin monissa yhteyksissä, muun muassa useissa asiantuntijatilaisuuksissa ja lehtiartikkeleissa sekä Hiilineutraali Helsinki 2035-toimenpideohjelmissa.	Valmis
LIIKENNE	L1 Edistetään ajoneuvoliikenteen hinnoittelun käyttöönottoa	L1.3. Vedotaan valtioon lakimuutoksen puolesta, joka sallisi alueellisten ruuhkamaksujen tuoton kohdentamisen ko. alueelle.		Palu/Ympa	Maka	Ympäristölautakunta esitti toukokuussa 2017 kaupunginhallitukselle vetoomuksen tekemistä valtiolle lainsäädännön muuttamiseksi.	Valmis
LIIKENNE	L2 Vähennetään bussien päästöjä	L2.1. Toteutetaan HSL:n kalustokenaariota, jonka mukaan lähipäästöt vähenevät yli 90 % vuoteen 2025.	X	HSL		Vuonna 2020 bussiliikenteen lähipäästöt alenivat asetettujen tavoitteiden mukaisesti kaluston uusiutumisen, pakokaasujen puhdistuslaitteistojen käytön seurauksena. NOx-päästöt ovat pienentyneet vuoden 2010 tasosta 82 % ja hiukkaspäästöt 89 %. HSL:n tilaamassa liikenteessä oli vuoden 2020 60 ja vuoden 2021 alussa 74 sähköbussia, joista 30 Helsingissä.	
LIIKENNE	L2 Vähennetään bussien päästöjä	L2.2. Sovelletaan HSL:n Ympäristöbonus-mallia suorahankinnoin raja-arvon ylitysalueiden bussilinjoille. Ympäristöbonus-kilpailu vähintään kerran vuodessa.		HSL	Palu/Ympa	Hankittiin 11,4 milj. litraa biodieseliä, bioetanolia (60 000 litraa) sekä biokaasua (300 000 kg). Keskustaan ajavia linjoja kilpailuttaessa, vaadimme että kalusto on osaksi / kokonaan sähköbussuja, linjastosta riippuen. Esim linja 55 ajetaan sähköisesti.	
LIIKENNE	L2 Vähennetään bussien päästöjä	L2.3. Tehdään selvitys keskustan joukkoliikennejärjestelmän kehityksestä, jonka perusteella tehdään ehdotus kantakaupungin joukkoliikenteen tavoiteverkosta.		Maka	HSL	Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä selvityksen jatko suunnittelussa ohjeellisena noudatettavaksi 12.12.2017.	Valmis
LIIKENNE	L3 Kehitetään ympäristövyöhykettä	L3.1. Tiukennetaan HSL:n kilpailutuksissa vakiovuorobussien päästövaatimuksia Euro VI - luokkaa vastaaviksi NO2 raja-arvon ylitysalueilla liikkuvilla linjoilla	X	HSL	Palu/Ympa	Euro VI ja sähkö toteutunut.	
LIIKENNE	L3 Kehitetään ympäristövyöhykettä	L3.2. Selvitetään ympäristövyöhykkeen laajentamista muuhun liikenteeseen sekä päästöporrastuksen sisällyttämistä ajoneuvoliikenteen hinnoitteluun.		Palu/Ympa	HSY, Maka, Rya	Nastarenkaiden käytön rajoittaminen - Rajoitusalueiden määrittämisen periaatteita ja liikkeellisiä vaikutuksia tarkastellut raportit valmis.	

LIIKENNE	L4 Kehitetään pysäköintipolitiikkaa	L4.1. Toteutetaan kaupungin pysäköintipolitiikkaa sekä siinä hyväksytyt pysäköintimaksujen korotukset vuoteen 2021 mennessä.	X	Maka	Rya	Helsingin uuden pysäköintipolitiikan päivitys aloitettu.	
LIIKENNE	L4 Kehitetään pysäköintipolitiikkaa	L4.2. Selvitetään pysäköintipolitiikan jatkotoimenpiteitä sekä uudistetaan ja tarkennetaan pysäköintipolitiikkaa. Tarkistetaan autopaikkamäärien laskentaohjetta		Maka		Helsingin pysäköintipolitiikan päivitystyö aloitettu.	
LIIKENNE	L5 Edistetään vähäpäästöisten ajoneuvojen ja vaihtoehtoisten käyttövoimien käyttöä	L5.1. Edistetään sähköautojen latausverkoston laajenemista sähköisen liikenteen työryhmän ehdotusten mukaisesti. Verkosto myös hyötyajoneuvoille ja työkoneille	X	Rya	Stara, Maka	Helsingissä on noin 200 julkista sähköautojen latauspistettä, joista 58 otettiin käyttöön vuoden 2020 alussa. Vuoden 2020 alussa käyttöönotettujen julkisten latauspisteiden toteuttaja valittiin kilpailuttamalla; kilpailutuksen voitti Helen. Helsingin latausasemien sijainnit perustuvat latausasemien yleissuunnitelmaan, jota Helsingin Kaupunkiympäristö pitää ajan tasalla. Vuonna 2020 Stara, Kympp ja SOTE ovat osana Soten sähköautoprojektia kehittäneet konseptin kaupungin oman ajoneuvokannan latausinfra rakentamiseen. Ensimmäisen vaiheen toteutus tapahtuu vuonna 2021.	Jatkuva
LIIKENNE	L5 Edistetään vähäpäästöisten ajoneuvojen ja vaihtoehtoisten käyttövoimien käyttöä	L5.2. Tarkistetaan 2v. välein hlöautojen vhp-kriteerejä, selvitetään laajentamista muihin ryhmiin. Määritellään vhp-kriteerit jakeluliikenteen pys.tunnukselle		Palu/Ympa	Rya, Stara, Maka	Selvitettiin vähäpäästöisyyskriteerien päivittämistä FLOU Oyn tekemän Vähäpäästöisten ajoneuvojen kannustinten kehittäminen -raportissa. Todettiin myös, että konversiot tulee huomioida 2021 päivityksessä. Jakeluliikenteen pysäköintitunnukselle määritettiin ympäristökriteerit, jotka hyväksyttiin ilmansuojelun ja meluntorjunnan työryhmässä. Viedään kaupunginhallitukseen keväällä 2021.	Jatkuva
LIIKENNE	L5 Edistetään vähäpäästöisten ajoneuvojen ja vaihtoehtoisten käyttövoimien käyttöä	L5.3. Vaikutetaan valtionhallintoon vaihtoehtoisten käyttövoimien edistämiseksi.		Kanslia	Palu/Ympa	On nostettu vähäpäästöisyys/vaihtoehtoisia käyttövoimia koskevia näkökulmia kaupungin yleisiin edunvalvontapapereihin. Asiaa nostettiin esiin myös CVD- ja fossiilittoman liikenteen tiekartan lausunnoissa.	
LIIKENNE	L6 Edistetään vähäpäästöisyyttä kaupungin omissa hankinnoissa ja ostopalveluissa	L6.1. Nostetaan päästöjen painoarvoa ajoneuvojen sekä kuljetus- ja työkonepalveluiden hankinnassa. Laaditaan suunnitelma kriteerien kiristämiseksi.		Stara, Palu/Ympa	Kanslia, Rya	Valmistauduttiin EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivin tuloon. Lisäksi aloitettiin valmistelutyö vähimmäiskriteereistä kaikille kaupungin kevyille kuljetuspalvelu- ja kalustohankinnoille. Vuonna 2020 kilpailutetuissa rakentamisen työkonepalvelujen puitejärjestelyssä sekä työkoneiden talvi kunnossapito / kesä puhtaanapidon alihankintapalveluiden puitejärjestelyssä on sovellettu kahden attribuutin ympäristökriteerejä: 1) Tarjotun työkoneen käyttöönottovuosi, eli työkoneiden STAGE päästönormiston mukainen voimassaoleva kriteeri. Kriteerin alitus johtaa kilpailutuksesta poissulkemiseen. 2) Tarjotun työkoneen käyttövoima. Kumpaankin puitejärjestelyyn on saatu mukaan ensimmäiset täyssähköiset ja hybridikäyttöiset työkoneet.	

LIIKENNE	L6 Edistetään vähäpäästöisyyttä kaupungin omissa hankinnoissa ja ostopalveluissa	L6.2. Lisätään vaihtoehtoisten käyttövoimien osuutta kaupungin ja sopimusyhtiöiden kalustossa. Edistetään v.käyttövoimia myös hyötyliikenteessä ja työkoneissa	X	Stara, Palu/Ympa		Helsinki allekirjoitti 9.9.2020 päästöttömien työmaiden green deal -sopimuksen. Sopimuksella pyritään vähentämään koneiden ja laitteiden suoria khk-päästöjä ja haitallisia paikallispäästöjä sekä moottorimelua mm. edistämällä sähkö ja biokaasun käyttöä. Staran käyttämien diesel-käyttöisten ajoneuvojen uusiutuvan dieselin osuus oli 31% vuonna 2020. Stara edistää kuorma-autojen sähköistämistä mm. e-Retrofit hankkeen kautta, kaasukäyttöisten ajoneuvojen kokeiluja ja latausinfrastruktuurin laajentamista. Stara toimii kansallisesti ja EU-tasolla edistäjänä sekä ajoneuvoja operoivan yrityskentän suuntaan, että markkinavuoropuheluissa ja esimarkkinavuoropuheluissa ajoneuvoja maahantuovien ja valmistavien yritysten suuntaan.	Jatkuva
LIIKENNE	L6 Edistetään vähäpäästöisyyttä kaupungin omissa hankinnoissa ja ostopalveluissa	L6.3. Kehitetään kaupungin oman kaluston ja palveluntuottajien päästötietojen sekä polttoaineen kulutuksen seurantaa.		Stara, Rya		Vuonna 2020 Stara seuraa oman kaluston polttoaineiden tankkaustietoja ja ajoneuvojen päästötietoja ajoneuvo- ja kalustorekisterin kautta (Stara IoT).	Jatkuva
LIIKENNE	L6 Edistetään vähäpäästöisyyttä kaupungin omissa hankinnoissa ja ostopalveluissa	L6.4. Tehostetaan kaupungin kaluston käyttöastetta. Vähennetään virastoille hankittavien autojen tarvetta suosimalla yhteiskäyttö/resurssiautoja.		Stara		Vuonna 2020 Stara on toteuttanut KYMP toimialan kanssa konseptin 20 auton yhteiskäytöstä.	Jatkuva
LIIKENNE	L7 kehitetään liikkumisen ohjausta ja citylogistiikkaa	L7.1. Laaditaan Liikkumisen kehittämissuunnitelman linjauksia toteuttava toimenpideohjelma. Huolehditaan, että Helsingillä on EU:n SUMP-vaatimuksen täyttävä tosu.		Maka	Rya, HKL, Palu/Ympa, HSL	Helsingin kaupunginhallitus on hyväksynyt kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmassa (SUMP) kuvattun jatkuvan suunnitteluprosessin ja ohjelman 14.5.2017.	Valmis
LIIKENNE	L7 kehitetään liikkumisen ohjausta ja citylogistiikkaa	L7.2. Helsingin älyliikenteen kehittämis- ja hyödyntämissuunnitelman toimenpiteiden (mm. MaaS) toteuttamisella edistetään ilmanlaadun paranemista.		Maka	Kanslia	Älyliikenteen kehittämissuunnitelman tunnistettiin älyliikenteen kehitystrendit sekä määriteltiin kehittämistavoitteet, niiden mittarit ja toimenpiteet sekä Helsingin kaupungin rooli älyliikenteen kehittämisessä. Kehittämissuunnitelman tavoitevuosi on 2030. Vuosina 2020-2024 toteutetaan konkreettiset toimenpiteet, jotka liittyvät liikennetiedon keruun kehittämiseen, liikennetiedon hyödyntämisen järjestelmien käyttöönottamiseen ja liikennevalo-ohjauksen kehittämiseen	
LIIKENNE	L7 kehitetään liikkumisen ohjausta ja citylogistiikkaa	L7.3. Toteutetaan pyöräilyn edistämishankkeeseen sisältyviä toimenpiteitä.		Maka	Stara, HKL, HSL	Kaupunginhallitus hyväksyi pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman 2020–2025 ohjeellisenä noudatettavaksi ja kehotti ottamaan siinä mainitut toimenpiteet huomioon kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelussa. 2.11.2020	
LIIKENNE	L7 kehitetään liikkumisen ohjausta ja citylogistiikkaa	L7.4. Toteutetaan citylogistiikan toimenpideohjelman toimenpiteitä.		Maka	Kanslia, Rya, Palu/Ympa	Kaupunginhallitus hyväksyi päivitetyn Helsingin citylogistiikan toimenpideohjelman toteutettavaksi ja kehotti ottamaan siinä mainitut toimenpiteet ja toimenpideohjelmaa huomioon kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelussa. 14.9.2020	
LIIKENNE	L8 Kehitetään ilmanlaatuvaikutukseen huomiointia kaavoituksessa ja liikennesuunnittelussa	L8.1. Maankäytön ja liikennejärjestelmän suunnittelulla edistetään ratkaisuja, jotta ilmanlaadulle asetetut raja-arvot ylity uusilla rakentuvilla alueilla.	X	Maka	Palu/Ympa, HSY, HSL	Asemakaavojen yhteydessä arvioidaan ilmanlaatu ja tarvittaessa tehdään tarkemmat selvitykset. HSY vetää kaupunkisuunnittelu- ja ilmansuojeluyöryhmää (K&I), joka kokoontuu useita kertoja vuodessa jakamaan hyviä käytäntöjä ja keskustelemaan kaupunkisuunnittelun ilmanlaatuksymyksistä	Jatkuva

LIIKENNE	L8 Kehitetään ilmanlaatuvaikutukseen huomiointia kaavoituksessa ja liikennesuunnittelussa	L8.2. Suojataan asukkaita ilmansaasteille altistumiselta suunnittelun keinoin. Selvitetään altistumisen vähentämiskeinoja ja herkkien kohteiden sijoittamista.		Maka	Palu/Rava, Palu/Ympa, HSY	Asemakaavoissa annetaan tarvittavat kaavamääräykset ilmanlaatuhaittojen vähentämiseksi ja epäpuhtauksille altistumisen minimoimiseksi.	Jatkuva
LIIKENNE	L8 Kehitetään ilmanlaatuvaikutukseen huomiointia kaavoituksessa ja liikennesuunnittelussa	L8.3. Huomioidaan ilmanlaatuunäkökulma yleiskaavan toteuttamishjelmassa.		Maka	Palu/Ympa, HSY	Kaupunkibulevardien ilmanlaatugradientit (KAILA) -hankkeen raportti julkaistiin 12/2020 ja hanke on esitelty jaostolle. Hankkeen tulokset julkaistiin kaupunkiympäristön aineistoja -sarjassa marraskuussa. Toukokuussa julkaistiin raportti tutkimuksesta "Katupuiden sijoittelun vaikutus paikalliseen ilmanlaatuun kaupunkibulevardimaisessa katutilassa". Tutkimus tehtiin yhteistyössä Helsingin yliopiston, Helsingin kaupungin sekä Ilmatieteen laitoksen kanssa.	
KATUPÖLY	K1 Vähennetään katupölyä aktiivisella pölynsidonnalla	K1.1. Jatketaan aktiivista pölynsidontaa. Lisätään käsittelyjä myös lähikaduilla ja päivitetään pölynsidontareittejä. Välitetään tietoa urakoitsijoille.	X	Stara, Rya	Palu/Ympa, HSY	Aktiivinen pölynsidonta on vakiintunut normaaliksi toiminnaksi. Työnjohtajat seuraavat HSY:n ilmanlaatua ja tekevät jo ennakkoon pölynsidontaa, jotta suurimmilta piikeiltä ilmanlaadun heikkenemisiltä vältytään. Episoditilanteissa pääkatujen lisäksi myös ympäröivät kadut liuostetaan. Hope-hankkeessa on selvitetty kaupungin käytäntöjä tehostetun pölyntorjunnan suhteen ja ideoitu uusia hyviä käytäntöjä yhteistyössä rakennustoimijoiden kanssa. Vuonna 2020 tehtiin Jätkäsaaren aluevalvontakohteen kaduilla 16 tehostettua pesua ja yksi pölynsidonta välillä 22.6.-31.8. Hope-hankkeen kokeilu oli itsenäinen ja irrallinen suhteessa kaupungin valvontakäytäntöön. Kokeilun aikana PM10-pitoisuustasot olivat selkeästi matalammat verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.	Jatkuva
KATUPÖLY	K1 Vähennetään katupölyä aktiivisella pölynsidonnalla	K1.2. Kehitetään pölynsidonnann toteutuskäytäntöjä kasvillisuushaittojen riskin vähentämiseksi. Lisätään veden käyttöä pölynsidonta-aineen aktivoimisessa.		Rya, Stara		Pölyn sidonnan jälkeisinä päivinä aktivoidaan aine kastelemalla katu vedellä. Kasvillisuushaittojen vähentämiseksi on testattu useita eri liukaudentorjunta-aineita. Mitään testatuista aineista ei ole voitu osoittaa selkeästi kalsiumkloria vähemmän haittaavaksi. Lisäksi kalsiumkloridilla on hyvä hinta/laatu-suhte muihin aineisiin verrattuna.	Jatkuva
KATUPÖLY	K2 Vähennetään katupölyä tehostetulla katujen puhdistuksella	K2.1. Selvitetään mahdollisuuksia hankkia kaupungin kalustoon lisää puhdistusteholtaan parasta teknologiaa. Jatketaan uusien puhdistusmenetelmien testaamista.		Stara, Rya		Stara on kokeillut vuonna 2020 puhtaan katutilan kuvantamista konenäköä hyödyntävillä droneilla ja ajoneuvoilla. Tavoitteena on todentaa parhaat katujen puhdistustekniikat ja kehittää niitä. Stara järjesti teemassa myös hackathon Drone as a Service -innovaatiokilpailun vuonna 2020.	
KATUPÖLY	K3 Vähennetään katupölyä tarkennetulla hiekoituksella ja tehokkaalla hiekanpoistolla	K3.1. Seurataan hiekoituksen määrää kaupungin kunnossapitoalueilla ja vähennetään hiekoitusta. Suositetaan kulutuskestävää ja pesuseulottua materiaalia.		Stara, Rya	urakoitsijat	Pesuseulottu hiekoitusmateriaali on vakioitunut käyttöön. Ajoratojen liukkauden torjunnassa käytetään nykyisin lähinnä suolaa, aina sään niin salliessa noin -7 asteeseen saakka. Lähinnä jalkakäytävät vain hiekoitetaan. Pyörävyliä sekä hiekoitetaan, että tehostetuilla pyöräreiteillä liuossuolataan. Stara on siirtänyt hiekkasilojen seurantalpalvelun Palmialle.	
KATUPÖLY	K3 Vähennetään katupölyä tarkennetulla hiekoituksella ja tehokkaalla hiekanpoistolla	K3.2. Tehostetaan viestintää hiekanpoistoikatauluista kantakaupungissa ja kiinteistöjen joutuisan hiekanpoiston valvontaa keväisin ja puututaan epäkohtiin.		Rya	Stara	Viestintä katupölykauden alkaessa on muodostunut yleiseksi käytännöksi. Katujen hiekannostosta ja pesusta tiedotetaan ja kantakaupungissa kiinteistöjä kehoitetaan hoitamaan vastuullaan olevaa jalkakäytävien pesua.	Jatkuva

KATUPÖLY	K4 Vähennetään rakennustyömaiden pölyä	K4.1. Valvotaan rakennustyömaiden aiheuttamia pölyhaittoja ja kehoitetaan parantamaan työmenetelmiä ja suojauksia. Tehostetaan ympäristönsuojelusta tiedottamista		Palu/Ympa	Palu/Rava, Rya	Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut on valvonnallisten tarpeiden ja asukkailla tulleiden yhteydenottojen perusteella tehnyt resurssien niin sallissa tarkastuksia työmaille. Helsingin ympäristöpalveluilla on ollut vuodesta 2017 käynnissä projekti, jossa isoihin aluerakentamiskohteisiin (Jätkäsaari, Kalasatama, Tripla, Kuninkaantammi, Kruunuvuorenranta) on tehty tarkastuksia säännöllisesti ilman, että kohteista tulee ympäristöpalveluille haittailmoituksia. Projektissa on kiinnitetty erityistä huomiota rakentamisesta ja siihen liittyvästä liikenteestä aiheutuviin pölyhaittoihin, meluilmoitusvelvolliseen toimintaan, työmaavesien käsittelyyn ja rakennuskohteiden roskaantumiseen.	
KATUPÖLY	K4 Vähennetään rakennustyömaiden pölyä	K4.2. Vaaditaan kaupungin tilaamissa rakennusurakoissa ja aliorakoinnissa korkeaa pölyntorjunnan tasoa.		Rya, Stara	Palu/Ympa	Ylläpidon aliorakoissa noudatetaan samoja laatuvaatimuksia kuin pääurakoitsijalla.	
KATUPÖLY	K4 Vähennetään rakennustyömaiden pölyä	K4.3. Kehitetään pölyntorjuntaa ja sen koordinoitua suurissa rakennushankkeissa yhteistyössä rakennusliikkeiden ja urakoitsijoiden kanssa.	X	Rya	Palu/Rava, Palu/Ympa, rakentajat, urakoitsijat	Mm. Jätkäsaarella on rakentamisen koordinaattori tilannut lisäpölyntorjuntaa Staralta.	
KATUPÖLY	K4 Vähennetään rakennustyömaiden pölyä	K4.4. Kehitetään työmaiden pölyvaikutusten mittaus- ja seurantamenetelmiä.		HSY	Palu/Ympa, Rya	HSY mittasi hengitettävien hiukkasten pitoisuuksia kolmella työmaa-alueella pääkaupunkiseudulla maaliskuusta lokakuun loppuun 2020. Helsingissä mittauksia jatkettiin Jätkäsaarella Atlantinkadun varrella. Espoossa mitattiin Laajalahdessa ja Vantaalla Myyrmäessä. PM10-raja-arvotaso ylittyi Jätkäsaarella 22 kertaa, Espoossa 18 kertaa ja Vantaalla 1 kerran. HSY viesti ylityksistä kaupunkien ympäristötarkastajille, jotka ryhtyivät tarvittaessa toimenpiteisiin.	
KATUPÖLY	K5 Vähennetään raitioteiden pölyämistä	K5.1. Suunnitellaan uusien ja kunnostettavien ratojen materiaalivalinnat pölyäminen huomioiden. Huomioidaan pölynsidonta nurmiratojen kastelujärjestelmissä.		HKL		Raitioteiden suunnitteluohjeissa on huomioitu pintamateriaalien pölyämättömyys. Peruskorjausten yhteydessä sorapäälysteiset rataosuudet korvataan aina nurmipäälysteisillä. Streetprint-kuivointia ei käytetä enää päälysteissä, sillä se kerää katupölyä ja vaikeuttaa puhdistamista.	Jatkuva
KATUPÖLY	K5 Vähennetään raitioteiden pölyämistä	K5.2. Huomioidaan vaununkuljettajien koulutuksessa ajotavan vaikutus katupölyyn.		HKL		Kaikkien kuljettajakurssien ja kertauskoulutuksien sisällössä on mukana katupölyyn liittyvä osio. Kuljettajia ohjeistetaan käyttämään jarruhiekkää mahdollisimman vähän turvallisuuden rajoissa ja sitä harjoitellaan myös käytännössä. Kuljettajia muistutetaan kevään katupölykaudesta ja kehoitetaan käyttämään tarvittaessa henkilösuojaimia.	Jatkuva
KATUPÖLY	K5 Vähennetään raitioteiden pölyämistä	K5.3. Testataan raitiokiskoille soveltuvia pölynsidonta-aineita.		HKL		Testattu pölynsidonta-aine todettiin toimimattomaksi eikä uusia aineita ole nyt testattavana. Suolaliuoksia ei voi käyttää rataosuuksilla, sillä se aiheuttaa liukkaita raitiovaunuilta. Pölyntorjuntaa suoritetaan säännöllisesti ja tarvittaessa pesuautoilla ja painepesulakaisuautoilla.	Ei onnistu
KATUPÖLY	K6 Edistetään kitkarenkaiden osuuden kasvua talviliikenteessä	K6.1. Tehdään ehdotus kitkarenkaiden käytön edistämisestä kaupunginhallitukseen. Kitkoja edistetään kaupungin esimerkin, kannustinten ja viestinnän keinoin.		Rya	Maka, Stara, Palu/Ympa, HSY	Kitkaviestintäkampanja 2020. Viestintäkampanja toteutettiin syksyllä 2020, viestintää kitkarenkaiden eduista tehtiin mm. sosiaalisessa mediassa, ohjelmallisena mainontana sekä Helsingin katukuvassa (bussintaka- ja kadunvarsainokset, siltabanderollit). Staran hallinnoimassa Helsingin henkilöautokalustossa (74 % kalustosta) on kitkarenkaita 5/400 ajoneuvossa. 2021 on tulossa 60-70 uutta ajoneuvoa, joihin on tulossa kitkat.	

KATUPÖLY	K6 Edistetään kitkarenkaiden osuuden kasvua talviliikenteessä	K6.2. Seurataan kitkarengasosuuden kehitymistä ja katupölytutkimuksen tuloksia, ja ryhdytään tarvittaessa lisätoimenpiteisiin.		Rya, Palu/Ympa	HSY	Kitkarenkaiden osuuden seurannassa siirryttiin vuonna 2020 uuteen menetelmään, joka perustuu renkaan tunnistukseen värinäantureilla. Mittaukset suorittaa Innofreaks ja ne toteutetaan edelleen Tapaninvainiontiellä Helsingissä. Helsinki oli mukana kaksivuotisessa Kalpa-3 katupölyn tutkimushankkeessa, joka päättyi 2020, ja osallistuu sen jatkohankkeeseen (KATOA) 2021-22.	
KATUPÖLY	K7 Vähennetään katupölyä pääväylillä	K7.1. Arvioidaan pölyntorjuntakeinojen tehostamismahdollisuuksia pölylle altistavilla tieosuuksilla. Muutetaan tarvittaessa tehoimenpiteiden tieosuuksia.		Uud-ELY, HSY	pks-kuntien kunnossapito-organisaatiot ja ympäristökeskukset	Ei toimenpiteitä vuonna 2020. Urakkasopimuskausi alkoi 2019 ja jatkuu 2024 saakka. Urakka-asiakirjoissa seuraava maininta: "Valta- ja kantatiet sekä levähdys- ja pysäköimisalueet puhdistettava 15.4. mennessä. Mt 135, 138, 1371, Kehä III sekä sen sisäpuolelta hiekoitushiekan poisto varmennetaan vielä harjauksen jälkeen tehtävällä imulakaisulla."	Jatkuva
KATUPÖLY	K7 Vähennetään katupölyä pääväylillä	K7.2. Jatketaan pölynsidontakasteluita ja pyritään aikaistamaan hiekannostoharjauksia ja käyttämään tehokkaampia puhdistusmenetelmiä.		Uud-ELY, HSY	HSY, pks-kuntien kunnossapito-organisaatiot ja ympäristökeskukset	Kun raja-arvotaso uhkaa ylittyä pääväylien varrella, HSY lähettää urakkasopimuksen mukaisesti kastelupyynnön, ja urakoitsijat (YIT ja Destia) kastelevat kartalle merkityt pääväyläosuudet laimealla CaCl ₂ -liuoksella. Vuonna 2020 kastelupyyntö annettiin viisi kertaa (27.2., 26.3., 23.3., 20.4. ja 22.4.). Ely-keskus tehnyt pölynsidontaa pääväylillä keväisin aina tarvittaessa, eli HSY:n kastelupyynnöiden mukaisesti. Viime vuonna n. 5kpl kummallakin urakka-alueella (Espoo ja Vantaa). Hiekannostoa ja harjauksia ei pystytty viime vuonna aikaistamaan sään takia. Toimenpiteet ovat hyvin riippuvaisia yöpakkasista, koska harjauksia ei voida tehdä ilman kastelua pölyhaittojen vuoksi.	Jatkuva
KATUPÖLY	K8 Jatketaan katupölyyn liittyvää tutkimusta	K8.1. Jatketaan katupölytutkimushankkeita tai käynnistetään uusia tutkimushankkeita.		Palu/Ympa, HSY, Rya	Stara, HKL, tutkimusorganisaatiot, muut yhteistyötahot (esim. pks-kuntien kunnossapito-organisaatiot ja ympäristökeskukset, Uudenmaan ELY-keskus)	Katupölyn päästöt ja torjunta- hanke (KALPA3) jatkui vuoden 2020 loppuun. HSY osallistui uuden katupölyhankkeen (KATOA) suunnitteluun.	
KATUPÖLY	K8 Jatketaan katupölyyn liittyvää tutkimusta	K8.2. Tiedotetaan katupölytutkimusten tuloksista katujen ja pääväylien sekä kevyen liikenteen väylien kunnossapidosta vastaaville ja työmaiden urakoitsijoille.		Palu/Ympa, HSY, Rya	Stara, HKL, tutkimusorganisaatiot, muut yhteistyötahot (esim. pks-kuntien kunnossapito-organisaatiot ja ympäristökeskukset, Uudenmaan ELY-keskus)	HSY tiedotti katupölystä keväällä 2020. HSY teetti PÖLYÄ-tutkimuksen, jossa THL selvitti katupölypitoisuuksien ja Helsingin kaupungin työntekijöiden poissaolojen yhteyttä. Tutkimuksen tuloksista julkaistiin tiedote 17.12.2020. Helsinki aloitti kevään 2021 katupölyseminaarin järjestelyt. KALPA3 hanke valmistui vuonna 2020. Tuloksista tullaan kertomaan kunnossapidon urakoitsijoilleen järjestämässä talvihoidon yhteistyöseminaarissa sekä työmaakokouksissa.	

PIENPOLTTO	P1 Viestitään tulisijojen päästöjen vähenyskeinoista ja vaikutuksista	P1.1. Viestitään tulisijojen puhtaammista käyttötavoista. Vaikutetaan tulisijan ja kiukaan käyttötapoihin ja polttoaineen laatuun sekä pienpolton haittoihin.	X	HSY	Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa (ymk). Nuohousalan keskusliitto, omakotiyhdistykset, potilasjärjestöt, sekä energianeuvonta (Uudenmaan liitto ja Motiva)	Osallistuttiin KIUAS2-hankeeseen (2019-2023), joka keskittyy kiukaiden kehittämiseen ja on jatkoa KIUAS-hankkeelle. Hankkeessa arvioidaan lisäksi KIUAS-hankkeessa ehdotetun vapaaehtoisen ympäristömerkinnän kriteeristöä ja kehitetään sitä tarvittaessa edelleen mahdollista käyttöönottoa varten. Kuivaa asiaa -hankkeessa ei voitu järjestää asukastilaisuuksia koronaviruspandemian takia, mutta toukokuussa järjestettiin ympäristötarkastajille suunnattu etäkurssi puunpoltosta ja marraskuussa asukkaille kohdennettu neuvontailta Teams-tilaisuutena. Poltupuhtaasti.fi- sivuja päivitettiin ja vietiin HSY:n uusille verkkosivuille. HSY:n julkaisu "Tulisijojen käyttö ja päästöt pääkaupunkiseudulla vuonna 2018" ilmestyi helmikuussa 2020. Tiedotettiin raportin tuloksista. Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut on asukkailta tulleiden yhteydenottojen perusteella tehnyt resurssien niin salliessa tarkastuksia savuvalituskohteisiin. Savuvalitusten johdosta on annettu asukkaille ohjeita puhtaaseen puun polttoon.	Jatkuva
PIENPOLTTO	P2 Edistetään hyviä puun säilytystapoja	P2.1. Edistetään hyviä puun säilytystapoja kaupunkien pientaloalueilla viestinnän ja yritysyhteistyön avulla.		HSY	Työtehoseura ja Aalto-yliopisto sekä Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa (ymk), Nuohousalan keskusliitto, omakotiyhdistykset sekä energianeuvonta.	Kuivaa asiaa -hankkeessa laadittiin Klapit lämpimiksi - vinkejä polttopuun sisäsäilytykseen - esite. Esitetä toimitettiin polttopuuyrittäjille jaettavaksi asiakkaille. Keravan kaupungin ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen sekä ympäristöministeriön kanssa käynnistettiin Kansalliseen ilmansuojeluohjelmaan 2030 liittyvä hanke, jossa laaditaan malli puunpoltton savuhaittojen ehkäisemiseksi rakennusjärjestyksen, rakentamistapaohjeen ja tontinluovutusehtojen keinoin.	
PIENPOLTTO	P2 Edistetään hyviä puun säilytystapoja	P2.2. Kehitetään innovatiivisia ratkaisuja pientaloalueiden ympäristöterveyden edistämiseksi. Kokeillaan puuvarastojen edellyttämistä uusiin pientaloihin.		Maka	Palu/Rava	Ei toimenpiteitä.	
PIENPOLTTO	P3 Kannustetaan vähäpäästöisten kiukaiden hankintaan	P3.1. Osallistutaan puukiukaiden päästöjä selvittäviin tutkimushankkeisiin ja edistetään niitä.		HSY	Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa (ymk)	HSY ja Helsingin kaupunki osallistuivat Kiukaiden ympäristövaikutusten vähentäminen - hankkeeseen (KIUAS2-hanke). Hanke käynnistyi kesäkuussa 2019 ja jatkuu kevääseen 2023. Hankkeessa kehitetään vähäpäästöisiä kiukaita ja niiden vapaaehtoista ympäristömerkintää.	
PIENPOLTTO	P3 Kannustetaan vähäpäästöisten kiukaiden hankintaan	P3.2. Viestitään kiukaiden päästöistä paikallisesti. Viestitään tutkimusten tuloksista, saunan kiukaiden päästöistä ja keinoista miten päästöjä voidaan alentaa.		HSY	HSY, Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa (ymk), Nuohousalan keskusliitto, omakotiyhdistykset, potilasjärjestöt, tulisijavalmistajat, Motiva	HSY:n tiedotteessa ja uutiskirjeessä opastettiin, miten puukiukaan päästöjä voi vähentää. Osallistuttiin KIUAS2-hankeeseen (2019-2023), joka keskittyy kiukaiden kehittämiseen ja on jatkoa KIUAS-hankkeelle. Hankkeessa arvioidaan lisäksi KIUAS-hankkeessa ehdotetun vapaaehtoisen ympäristömerkinnän kriteeristöä ja kehitetään sitä tarvittaessa edelleen mahdollista käyttöönottoa varten.	
PIENPOLTTO	P4 Kehitetään savuhaittoja valvontaa ja haittoja vähentävää neuvontaa	P4.1. Pks kehittää yhteistyössä savuhaittojen valvontaa ja haittoja vähentävää neuvontaa. Kunnat kehittävät toimintatapoja savuhaittojen ratkaisemiseksi.		Palu/Ympä	Espoo, Kauniainen ja Vantaa (ymk ja terveysvalvonta)	Kuivaa asiaa-hankkeessa järjestettiin 26.5.2020 Polta puuta puhtaammin-neuvontatilaisuus, joka oli suunnattu savuhaittoja hoitaville ympäristötarkastajille. Helsingin ympäristöpalvelut järjesti 11.2.2020 Savuhaittojen valvonta -keskustelutilaisuuden, jossa mukana oli HSY:n ja kuntien edustajia sekä Valvira.	